TA'LIM SOHASINI RAQAMLASHTIRISHGA OID ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA INNOVASIYALAR

Niyozaliyev Islomjon - Guliston davlat pedagogika instituti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim sohasidagi raqamlashtirishga oid zamonaviy yondashuvlar va inovassiyalar haqida o'zimni fikrim , xulosam , takliflar va nimalarni bilib olganim haqida yozganman. Asosiy maqsad esa ta'lim tizimimizda nimalarga qodir ekanligimiz va nimalar qilayotganligimizni ko'rsatish edi.

"Ta'lim sohasini raqamlashtirishga oid zamonaviy yondashuvlar va innovasiyalar" mavzusi doirasida ushbu maqola mazmuni qanday o'zgarishlar bo'la olishi va nimalar qila olishimiz haqida, imkoniyatlarimiz va kamchiliklarimiz haqida yozilgan. Aytib o'tishim joizki bu maqola bilan tizimda biron kamchilik bor deb birovga tuxmat qilish yoki nolish niyatim yo'q.

Ta'lim sohasidagi raqamlashtirish va innovatsiyalar mavzusida ko'plab fikrlar mavjud. Undan soha tajribasi, muvofaqiyatli ta'lim o'zgarishlarini o'rganishimiz va ma'naviyatimizga qaramasdan, mustaqil va o'z-o'zini tushunadigan shaxslarni o'qitishimizga yo'l ochadi. Buni bir qancha yo'llar yohud usullar bilan ko'rishimiz mumkin.

Birinchi, talabalarni ishtirok etishga intilish uchun innovatsion texnologiyalardan foydalanish muhimdir. Virtual ta'lim, qo'llanma dasturlar, onlayn platformalar va boshqalar, o'quvchilarga interaktiv darslar o'tkazish va o'zlashtirilgan ta'lim tajribasini yaratish imkoniyatlarini beradi.

Ikkinchisi, bu sohani rivojlantirish uchun, mualliflik va ijodiy yondashuvlar foydalanish muhimdir. Talabalarga o'zlarining o'qitish materiallarini yaratish, multimedia vositalarini ishlatish va ijodiy mashg'ulotlar orqali o'rganishlarini ta'minlash, ularni o'z fikrlarini ifodalash va tushuntirishga imkoniyat berish maqsadida innovatsion usullar muhimdir.

Uchinchi, ta'limning individualizatsiyasini kuchaytirish kerak. Har bir talabaning o'zining o'ziga xos o'rganish yo'li va tempida o'qitish bo'lishi kerak. Bu, adaptiv ta'lim texnologiyalari, shaxsiy o'qitish rejalarining yaratilishi va o'quv jarayonini har bir talabani qo'llab-quvvatlashda taqdim etish yoki boshqarishda ifodalanadi. Kredit modul tizimi ham shu maqsadda ishlab chiqilgan deya olamiz.

To'rtinchi, ta'limning mazmuni, ko'rsatkichlari va o'qituvchi-talaba munosabatlari ham muhimdir. Ta'limning maqsadlari va o'rganish natijalari haqida o'qituvchilar, talabalar va o'qitish maslahatchilari o'rtasidagi ishbilarmonlik, avvalgi texnologiyalardan foydalanish va yangi o'rganish usullari yaratishni talab qiladi.

Boshqa muhim nuqtalar ham mavjud:

Birinchi navbatda, ta'limning huddi umumiy (traditsion) usullaridan chiqib, ta'limda gamutini oshirish. Bugungi zamon ta'limida barcha talabalar uchun mos bo'lgan ta'lim usullarini ta'minlash uchun innovatsion yondashuvlar kerak. Bular o'z navbatida barchaning yetuknlik darajalarini, o'zlashtirilgan o'qitishni, boshqalar bilan birlashtirishda o'sishga yordam beradi.

Keyinchalik, ta'lim sohasidagi innovatsiyalar, integratsiyasi va uni amalga oshirish kerak deb olsak. Virtual realistik, texnologik o‘qish dasturlari va boshqa yangi texnologiyalar o‘quv jarayonini o‘zlashtirishda va ta'lim ma'lumotlarining amalga oshirilishida o‘z vazifalarini bajaradilar. Shu bilan birga, fanlar aro o‘qitish va o‘rganish metodlarini qo‘llash. Ta'limning turli sohalarda integratsiyasi, masalan, matematika va ijtimoiy fanlar orasidagi munosabatni kuchaytirish, talabalarni real hayotda muammolarni hal qilishga oid qo‘llanmalar yaratish orqali o‘rganishni ta'minlash uchun juda muhimdir. Qayta o‘rganish va ma'lumotlarni amalga oshirish jarayonlarini o‘rnatish. Ta'lim tizimlarida o‘rganishning doimo davom etishi va yangi ma'lumotlarni o‘rganish uchun tajribani boshqarish va ulashishni o‘z ichiga oladi. Bu, talabalar uchun o‘zlashtirilgan ta'lim yo‘li boyicha o‘zlarini rivojlantirishga yordam beradi.

Multimedia texnologiyasini o‘rganish, o‘z-o‘zidan mantiqni, ijodkorlikni va mavjud vositalar yordamida jarayonlarni boshqarish qobiliyatini talab qiladi. Multimedia ta'lim texnologiyalari, Internet-resurslardan faol foydalanish asosida intellektual imkoniyatlarni yaratadigan individual, ko‘ngil ochar, samarali va masofaviy o‘qitish jarayonini yaratish imkoniyatidir. Maktablarda kompyuter sinflarini tashkil etish uchun Internet texnologiyalaridan foydalangan holda tegishli ma'lumotlarni olishni jiddiy kamchiliklari bor: bu aloqa uzilishlari, katta ma'lumot bilan ishlashda aloqa tezligi (chekka hududlarda va qishloq joylarda) pastligi, aloqa liniyalarisiz ishlashga qodir emasligi. Ushbu kamchiliklar albatta yo‘q qilsa bo‘ladi. Mavjud dasturiy mahsulotlar, shu jumladan tayyor elektron darsliklar va kitoblar hamda o‘zlarining ishlanmalari o‘qituvchiga o‘qitish samaradorligini oshirishga imkon beradi. Internet o‘qituvchilar uchun ma'lumot topish va qabul qilishda, hamkasblar bilan aloqa qilish vositasida ajralmas yordamchiga aylanib bormoqda. Ta'lim jarayonida multimedia texnologiyalaridan foydalanish an'anaviy o‘qitishga nisbatan quyidagi afzalliklarga ega:

• rangli grafikalar, animatsiya, soundtrack, gipermatndan foydalanishga imkon beradi;

• doimiy yangilanib turish imkoniyatini beradi;

• nashr etish va ko‘paytirish imkoniyati;

• unda interaktiv veb-elementlarni, masalan, testlarni yoki ish daftarini joylashtirish imkoniyatini beradi;

Xulosa sifatida shuni aytishim mumkinki bu muhim nuqtalardan foydalanish bilan, ta'lim sohasini raqamlashtirish va innovatsiyalarni oshirishimiz mumkin va o‘quvchilar uchun samarali, mustahkam va qiziqarli ta'lim muhitini yaratishga erishishimiz mumkin.

|Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Academia.edu sayti- Umida Musayeva, Ta’limni raqamlashtirish sharoitida bo‘lajak o‘qituvchining ijtimoiy madaniy kompotentligini takomillashtirish, 2023-yil.

2. Academia.edu sayti-Sherzod Karimov, Umumiy o‘rta ta'limini raqamlashtirish jarayonida pedagog kadrlarning hajmini ko‘paytirishni rivojlantirish masalasi, 2024-yil.

3. Academia.edu sayti- Alisher Rahmatov, Ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalari, Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallar, 2021-yil